

รายวิชา ภาษาไทย

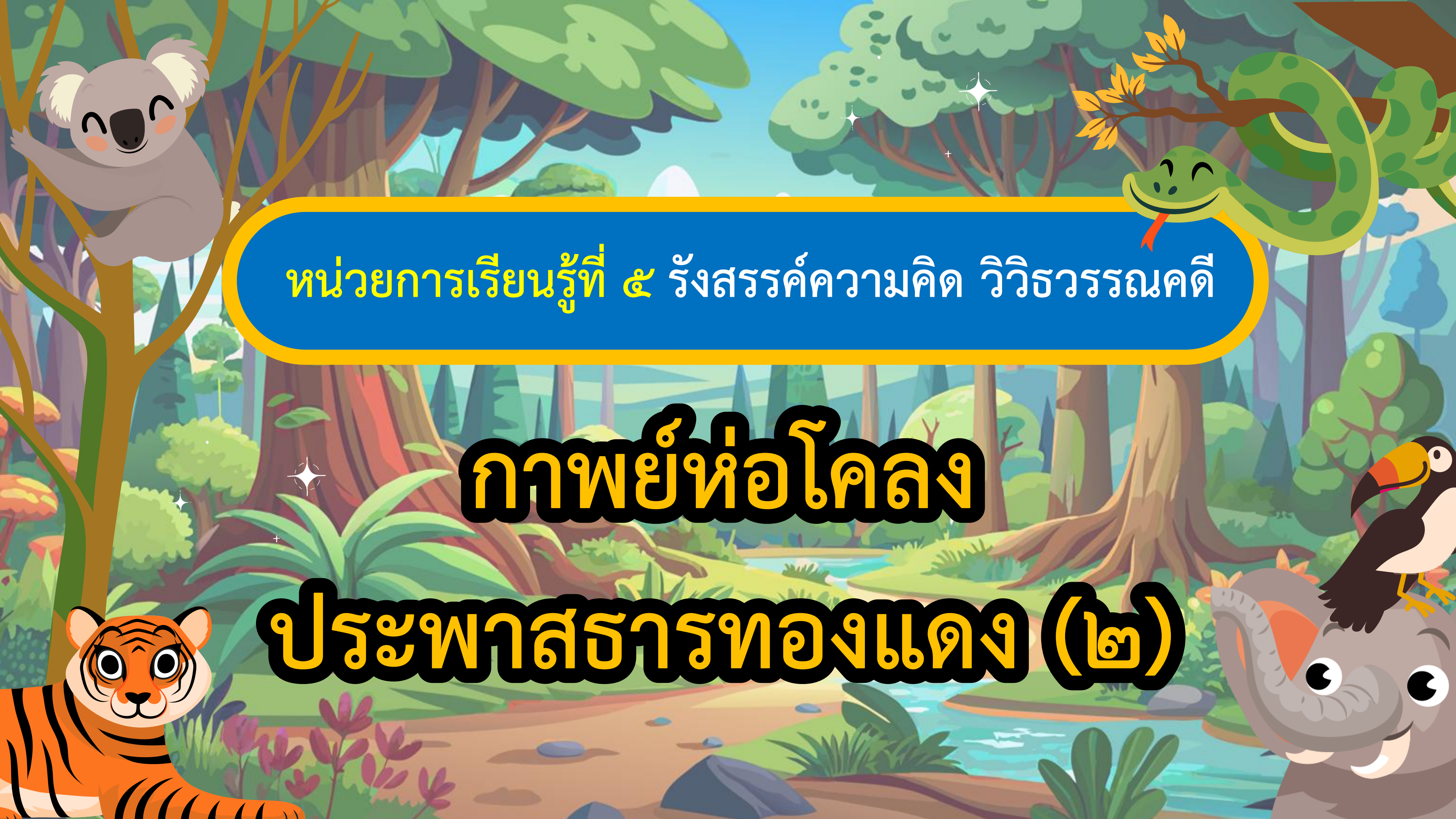
รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ รังสรรค์ความคิด วิจิตรบรรณคดี

เรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง (๒)

ครูผู้สอน ครูฟาริตะห์ เบญญากาจ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ รังสรรค์ความคิด วิจิตรบรรณคดี

กาพย์ห่อโคลง ประพาสธารทองแดง (๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. พูดอธิบายเนื้อหาของภาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงได้
๒. ถอดคำประพันธ์ของภาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดงได้
๓. ตระหนักถึงความสำคัญของการบันทึกประสบการณ์และการเรียนรู้ธรรมชาติจากวรรณคดี

ชมวิดิทัศน์

**“รู้ยัง! ไทยพบ กิ้งกือมังกรสีชมพู
หนึ่งเดียวของโลก”**

วีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : หนึ่งเดียวในประเทศไทย “กึ่งก็อ้มังกรสี่ชมพู”
แห่งหุบป่าตาด

เผยแพร่โดย: TNN ช่อง๑๖

วันที่เผยแพร่ ๒๔ ส.ค. ๒๐๒๐

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=lT-oho-OilA>

คำถามชวนคิด

จากวีดิทัศน์

กล่าวถึงลักษณะใดของกิ่งก้ามกุ้งสีชมพู

กิจกรรม

เยี่ยมชมธรรมชาติ ที่ธารทองแดง

กิจกรรม

เปลี่ยนธรรมชาติ (๒)

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน
๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันถอดคำประพันธ์
เรื่อง กาพย์ห่อโคลงประพาสธารทองแดง จากบทที่ได้รับ
๓. ให้นักเรียนบันทึกลงใบกิจกรรม เรื่อง ยลยินธรรมชาติ (๒)
๔. นักเรียนตัวแทนนำเสนอใบกิจกรรม หน้าชั้นเรียน

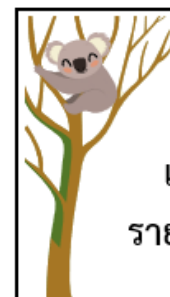

ใบกิจกรรม

เรื่อง ยลยินธรรมชาติ (๒)

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง ยลยินธรรมชาติ(๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รังสรรค์ความคิด วิจิตรบรรณคดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ภาพห่อโคลงประพาสธารทองแดง (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันถอดคำประพันธ์จากเรื่อง ภาพห่อโคลงประพาสธารทองแดง ให้ถูกต้อง

เสียงผาอยู่ภูเขา	หมวดพรายเพราเขาแปล้ปลาย
รูปร่างอย่างแพะหมาย	ขนเหม็นสาบหยาบเหมือนกัน
เสียงผาอยู่ฟ้างพื้น	ภูเขา
หมวดพุดเพราเขา	ไปสัฟ้าย
รูปร่างอย่างแพะเอา	มาเปรียบ
ขนเหม็นสาบหยาบร้าย	กลิ่นกล้าเหมือนกัน

ถอดความจากบทประพันธ์

.....

.....

.....

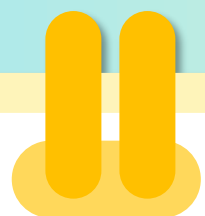
.....

.....

.....

บทประพันธ์

เลียงผาอยู่ภูเขา

รูปร่างอย่างแพะหมาย

เลียงผาอยู่พ่างพื้น

หมวดพู้ดู่เพราเขา

รูปร่างอย่างแพะเอา

ขนเหมือนสาบหยาบร้าย

หมวดพรายเพราเขาแปล้ปลาย

ขนเหมือนสาบหยาบเหมือนกัน

ภูเขา

ไปล่ท่าย

มาเปรียบ

กลิ้งกล้าเหมือนกัน

บทประพันธ์

กระจงกระจิตเตี้ย

เหมือนกว้างอย่างตาหุ

กระจงกระจิตหน้า

เดินร่อยเรียงงามตรู

เหมือนกว้างอย่างตาหุ

มีเคี้ยวขวาน้อยช้อย

วิ่งเร่เร่ร่อนน่าเอ็นดู

มีเขี้ยวน้อยสร้อยแนมสอง

เอ็นดู

กระจ้อย

ตีนก๊ีบ

แนบข้างเคียงสอง

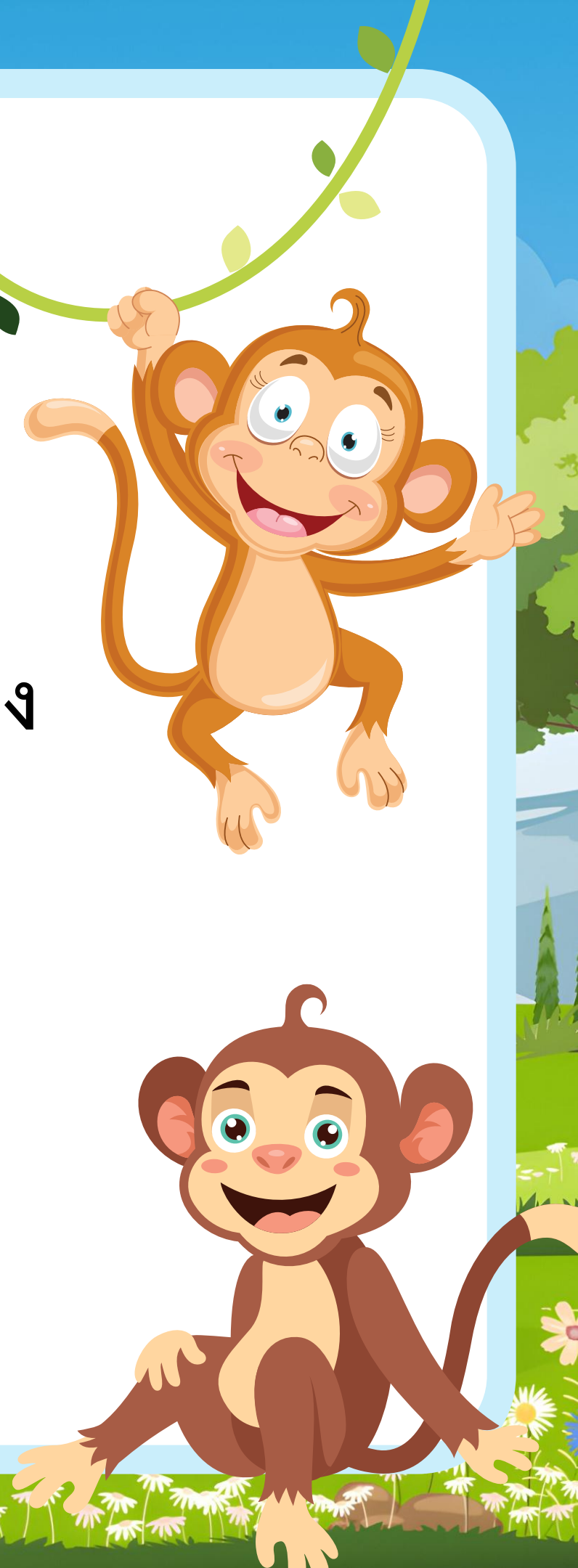

บทประพันธ์

ฝูงลิงใหญ่น้อยกระจุย
ฝูงค่างหวางพฤษา
ฝูงลิงยวบยาบตัน
ฝูงชะนีมีกู่หา
ฝูงค่างหวางพฤษา
ครอกแครกไล่ไขว่คว้าง

ชะนีอู๋อู๋ร้องหา
ค่างโจนไล่ไขว่ปลายยาง
พวาหนา
เปล้าข้าง
มาสู่
โลดเลี้ยวโจนปลิว

บทประพันธ์

งูเขียวรัดตุ๊กแก
กัดงูยิ้งพัน
งูเขียวแลเหลื่อมพ่น
ตุ๊กแกคางแข็งขยัน
กัดงูเร่งพัน
ปากอ้างูจึงได้

ตุ๊กแกแก่คางแข็งขยัน
อ้าปากง่วงล้วงตับกิน
พิษพลัน
คาบไว้
ขนดเคียด
ลากล้วงตับกิน

บทประพันธ์

ยูงทองย่องเยื้องย่าง
ปากหงอนอ่อนสำอาง
ยูงทองย่องย่างเยื้อง
รายรายฟ้ายเฟื่องหาง
ปากหงอนอ่อนสำอาง
รำเล่นเต้นงามหง้า

รำรางช่างช่างฟ้ายหาง
ช่างรำเล่นเต้นตามกัน
รำฉวาง
ฉืดหน้า
ลายเลิศ
ปีกป้องเป็นเพลง

บทประพันธ์

ไก่ฟ้าอ้าสดแสง

ปีกหางต่างสีแกม

ไก่ฟ้าหน้ากำก้ำ

หัวแดงแฝงเดือยแถม

ปีกหางต่างสีแกม

ตัวอย่างอย่างคนแก่ง

หัวสุกแดงแทงเดือยแถม

สีแต้มต่างอย่างวาดเขียน

ปากแหลม

เนืองแข็ง

ลายลวด

แต่งแต้มขีดเขียน

บทประพันธ์

ดูหนูสูง

หนูสูงอยู่

ดูขุ่ผูก

หนูสูง

สูงหนูหนู

หนูสูง

สูงหนูสูง

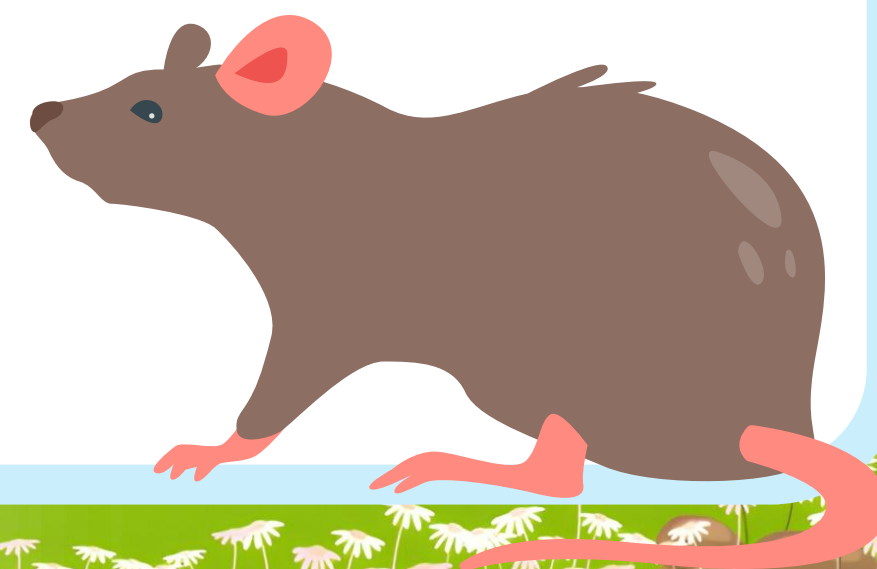
รูปหนู

พรูป

สูง

อยู่

รูป

บทประพันธ์

นกแก้วแจ้วเสียงใส
นกตัวฟัวเมียคลา
นกแก้วแจ้วรื้อร้อง
โกล้คู่มุ่สาธิกา
นกตัวฟัวเมียมา
ลัตวาฝ่าแขกเต้า

คลอไคล้คู่มุ่สาธิกา
ฝ่าแขกเต้าเหล่าโนรี
เร่หา
แวดเคล้า
สมสู่
พวกพ้องโนรี

กิจกรรมนำเสนอ

ขลุ่ยในธรรมชาติ (๒)

นำเสนอใบกิจกรรม เรื่อง ยลยินธรรมชาติ(๒)

เลียงผาอยู่ภูเขา	หมวดพรายเพราเขาแปล้ปลาย
รูปร่างอย่างแพะหมาย	ขนเหม็นสาบหยาบเหมือนกัน
เลียงผาอยู่พ่างพื้น	ภูเขา
หมวดพุดูเพราเขา	ไปล่าท้าย
รูปร่างอย่างแพะเอา	มาเปรียบ
ขนเหม็นสาบหยาบร้าย	กลิ่นกล้าเหมือนกัน

เลียงผา

ภาพแพะจาก : <https://hmong.in.th/wiki/Goat>. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

แพะ

นำเสนอใบกิจกรรม เรื่อง ยลยินธรรมชาติ(๒)

กระจงกระจิตเตี้ย
เหมือนกว้างอย่างตาหู
กระจงกระจิตหน้า
เดินร่อยเรียงามตรู
เหมือนกว้างอย่างตาหู
มีเคี้ยวขวาน้อยซ้อย

วิ่งเรี่ยเรี่ยน่าเอ็นดู
มีเขี้ยวน้อยสร้อยแนมสอง
เอ็นดู
กระจ้อย
ตีนก๊ีบ
แนบข้างเคียงสอง

กระเจง

ภาพกระเจงจาก : <https://news.pdamobiz.com>. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

ภาพกวางจาก : <https://www.pexels.com>. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

กวาง

นำเสนอใบกิจกรรม เรื่อง ยลยินธรรมชาติ(๒)

ฝูงลิงใหญ่น้อยกระจุย	ชะนีอุ้ยอ้ายร้องหา
ฝูงค่างหวางพฤษา	ค่างโจนไล่ไขว่ปลายยาง
ฝูงลิงยวบยาบต้น	พวาหนา
ฝูงชะนีมีกู่หา	เปล้าข้าง
ฝูงค่างหวางพฤษา	มาสู่
ครอกแครกไล่ไขว่คว้าง	โลดเลี้ยวโจนปลิว

ลิง

ภาพลิงจาก : Apinan vithee สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

ภาพชะนีจาก : <https://dict.meemodel.com>. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

ชะนี

ค่าง

นำเสนอใบกิจกรรม เรื่อง ยลยินธรรมชาติ(๒)

งูเขียวรัดตุ๊กแก

กัฏฐงูยิงฟัน

งูเขียวแลเหลื่อมพ่น

ตุ๊กแกคางแข็งขยัน

กัฏฐงูเร่งฟัน

ปากอ้างูจึงได้

ตุ๊กแกแก้คางแข็งขยัน

อ้าปากง่วงล้วงตับกิน

พิษพลัน

คาบไว้

ขนดเคียด

ลากล้วงตับกิน

งูเขียวรัดตุ๊กแก

ภาพงูเขียวรัดตุ๊กแกจาก : <https://board.postjung.com/972937>. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

นำเสนอใบกิจกรรม เรื่อง ยลยินธรรมชาติ(๒)

ยุงทองย่องเยื้องย่าง	รำราชางาช้างฟ่ายหาง
ปากหงอนอ่อนสำอาง	ช่างรำเล่นเต้นตามกัน
ยุงทองย่องย่างเยื้อง	รำฉวาง
รายรายฟ่ายเฟื่องหาง	ฉืดหน้า
ปากหงอนอ่อนสำอาง	ลายเลิศ
รำเล่นเต้นงามหง้า	ปีกป้องเป็นเพลง

นกยูง

ภาพนกยูงภาพที่ ๑ จาก : <https://twitter.com/samrujlok/status/899536129677967360>. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

ภาพนกยูงภาพที่ ๒ จาก : <https://today.line.me/th/v2/article/Wr6GZX>. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

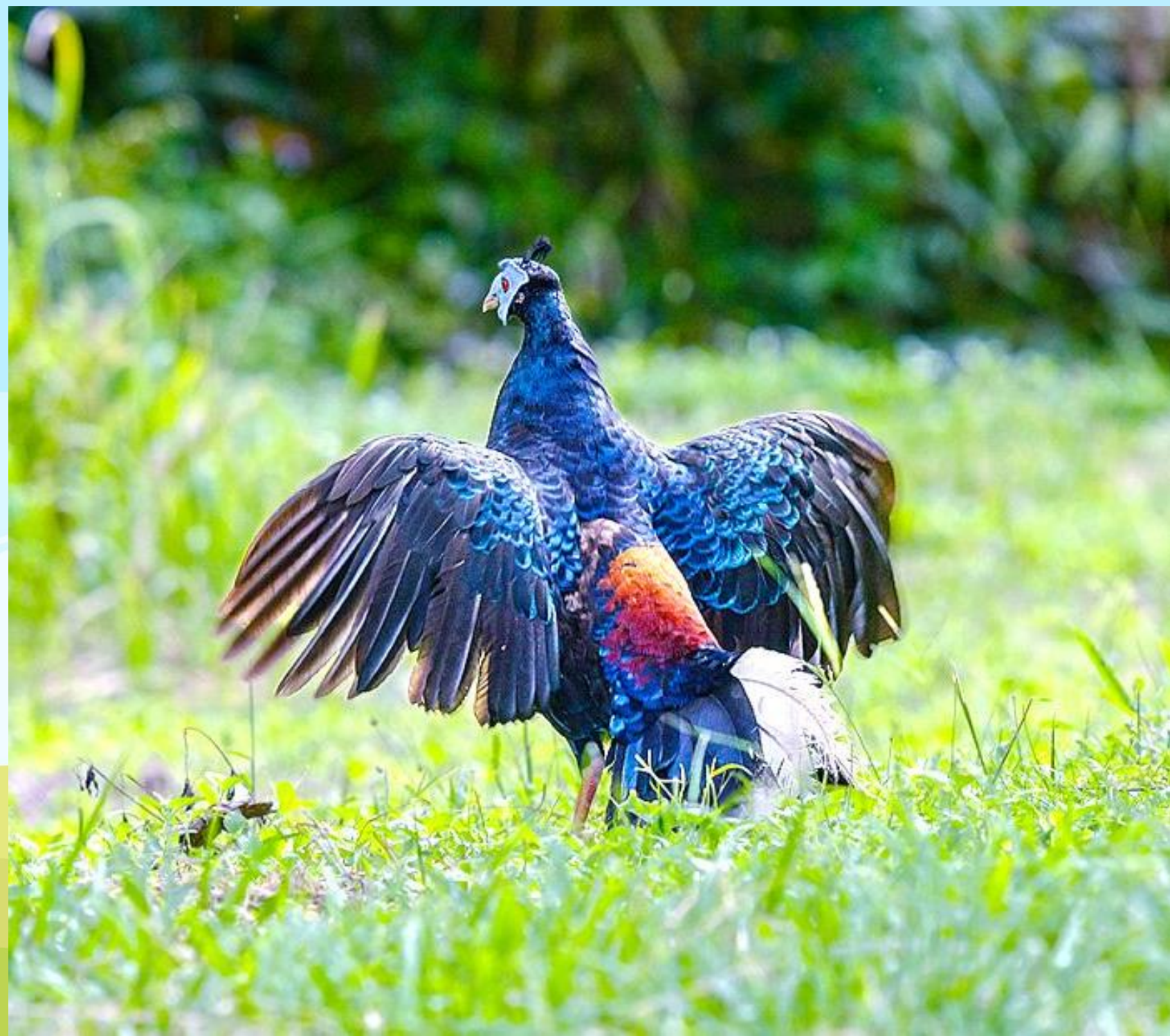
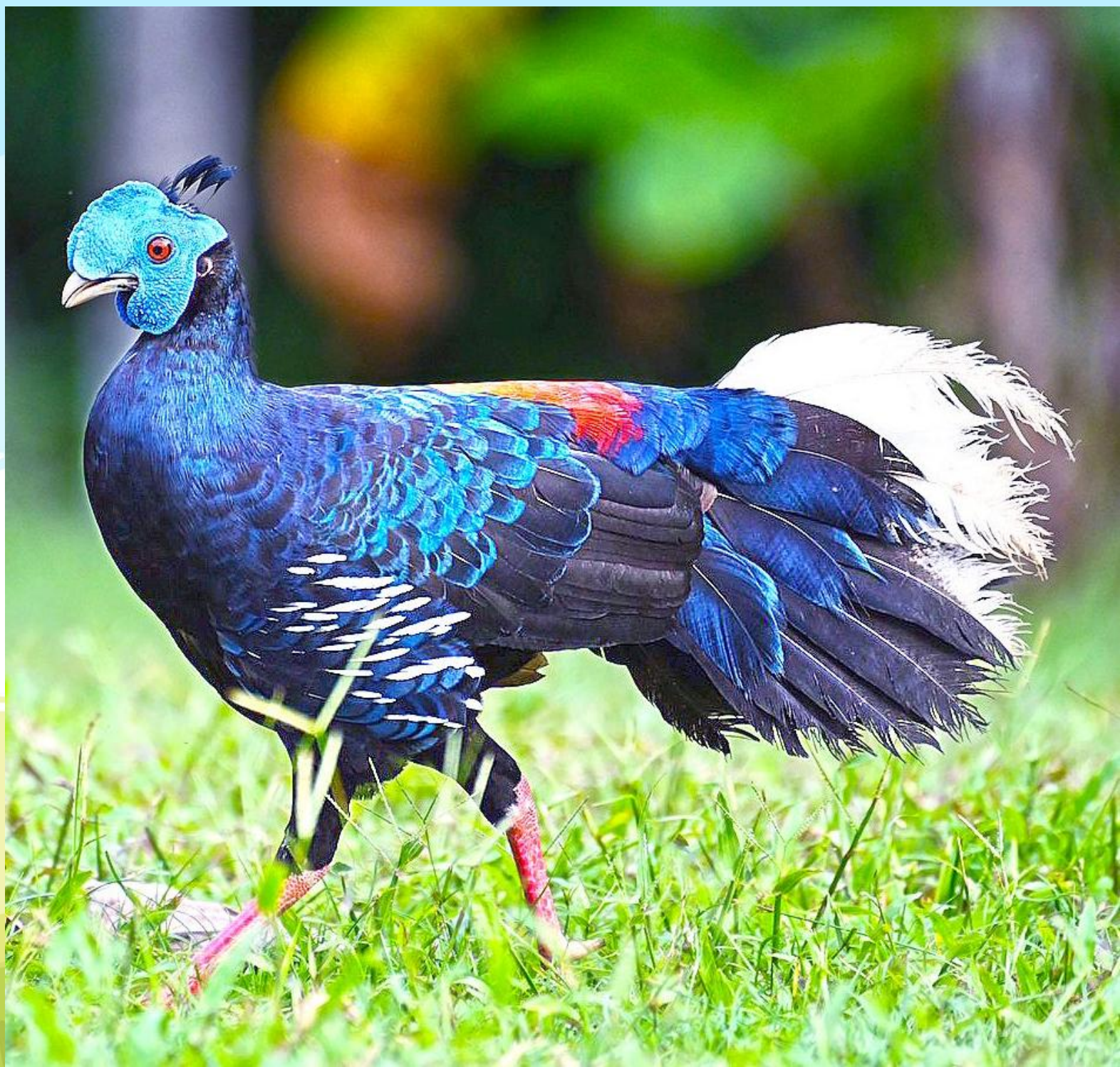

นำเสนอใบกิจกรรม เรื่อง ยลยินธรรมชาติ(๒)

ไก่ฟ้าอ้าสดแสง
ปีกหางต่างสีแกม
ไก่ฟ้าหน้ากำก้ำ
หัวแดงแฝงเดือยแถม
ปีกหางต่างสีแกม
ตัวอย่างอย่างคนแก่ง

หัวสุกแดงแทงเดือยแถม
สีแต้มต่างอย่างวาดเขียน
ปากแหลม
เนื่องแข็ง
ลายลวด
แต่งแต้มขีดเขียน

ไก่ฟ้า

นำเสนอใบกิจกรรม เรื่อง ยลยินธรรมชาติ(๒)

ดูหนูสูง

หนูอยู่

ดูขุ่ผู้

หนูสูง

สูงหนูหนู

หนูสูง

สูงหนูสูง

รูปหนูหนู

พรูป

สูง

อยู่

รูปหนู

นำเสนอใบกิจกรรม เรื่อง ยลยินธรรมชาติ(๒)

นกแก้วแจ้วเสียงใส	คลอไคล้คู่หมู่สาธิกา
นกตัวฟัวเมียคลา	ฝ่าแขกเต้าเหล่าโนรี
นกแก้วแจ้วรื้อร้อง	เร่หา
ไกล้คู่หมู่สาธิกา	แวดเคล้ำ
นกตัวฟัวเมียมา	สมสู่
สัтваฝ่าแขกเต้า	พวกพ้องโนรี

นกแก้ว

ภาพนกแก้วจาก : <https://www.thairath.co.th/news/local/1506225>. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

ภาพนกสาลิกาเขียวจาก : Thawat Thaenhai (วัตร วนาวี). สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

นกสาลิกา

นกกระตั้ว

ภาพนกกระตั้วจาก : https://www.zoothailand.org/animal_view.php?detail_id=148&c_id=58. สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

นกแขกเต้า

ภาพนกแขกเต้าจาก : <https://www.facebook.com/Cites.padangbesar/photos/pcb.1424674861020358/1424674534353724/> . สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

นกสัตวา

นกไนรี

ภาพสัตวาจาก : Thailand Exotic Pet keepers Association . สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

ภาพไนรีจาก : https://www.zoothailand.org/animal_view.php?detail_id=456&c_id= . สืบค้นเมื่อ ๑ ก.ย. ๖๕

กิจกรรม

สัตว์และพืชที่พบจาก ประภาสธารทองแดง

รูปแบบกิจกรรม

๑. ให้นักเรียนแต่ละคนบอกชนิดของสัตว์ที่พบ และอธิบายข้อมูลของสัตว์ชนิดนั้น ๆ ว่าให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง
๒. ให้นักเรียนบันทึกลงใบกิจกรรม เรื่อง สัตว์และพืชที่พบจากประพาสธารทองแดง
๓. ตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน

ใบกิจกรรม

เรื่อง สัตว์และพืชที่พบจาก ประพาสธารทองแดง

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบกิจกรรม เรื่อง สัตว์และพืชที่พบจากประพาสธารทองแดง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง รังสรรค์ความคิด วิจิตรบรรจงดี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ภาพย่นโคลงประพาสธารทองแดง (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปธรรมชาติที่พบจากภาพย่นโคลงประพาสธารทองแดง และอธิบายรายละเอียดของ
การบันทึกธรรมชาติ

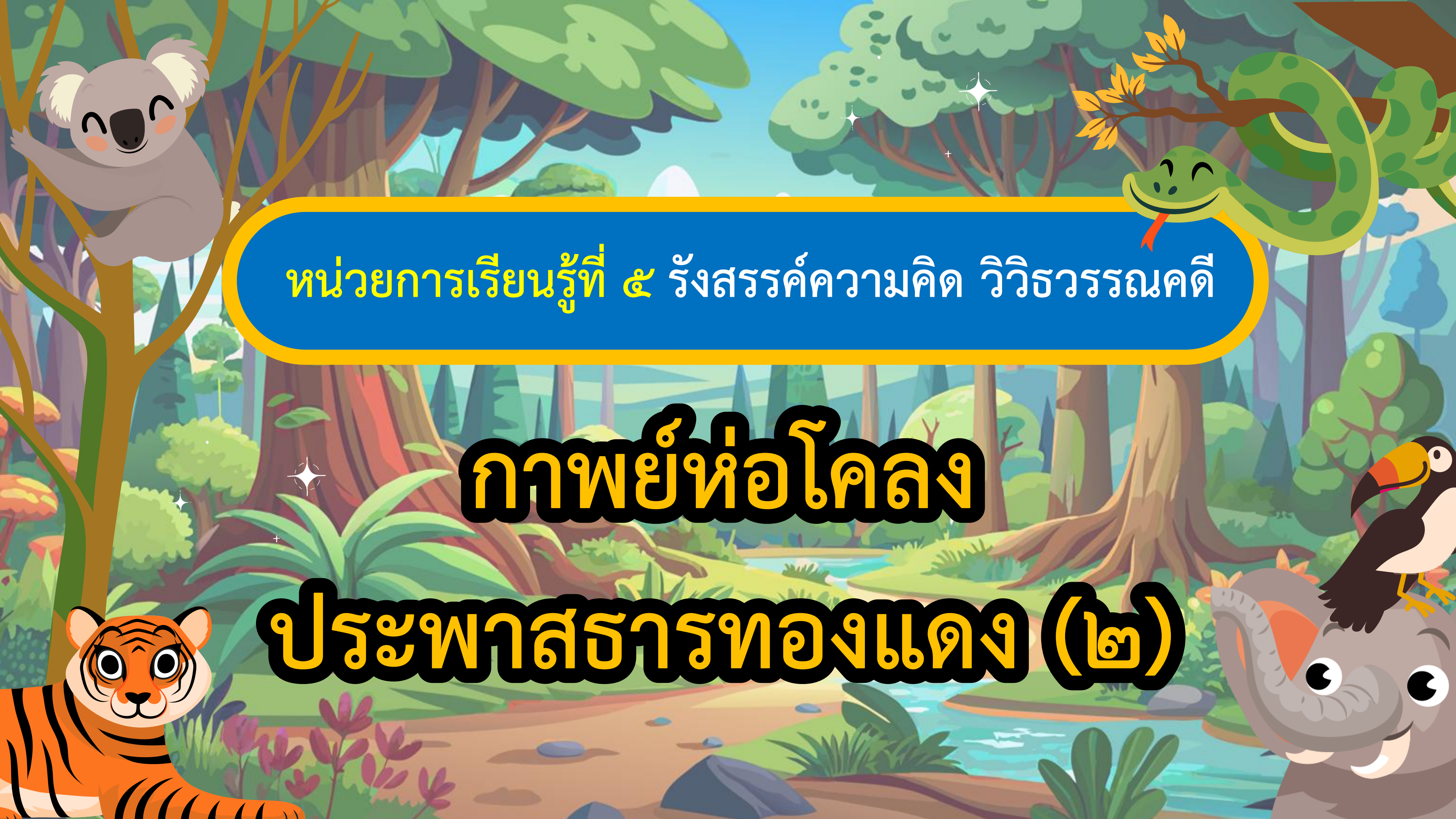

นำเสนอใบกิจกรรม

เรื่อง สัตว์และพืชที่พบจากประเพณีสารททองแดง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ รังสรรค์ความคิด วิจิตรบรรณคดี

กาพย์ห่อโคลง ประพาสธารทองแดง (๒)

สรุปบทเรียน

ภาพยนต์โคลงประพาสธารทองแดง เป็นบทพระนิพนธ์ในเจ้าฟ้าธรรมธิเบศรฯ
ทรงแต่งเป็นภาพยนต์โคลง มีเนื้อหาเล่าเรื่องการเดินทางไปพระพุทธรบาทและ
ชมธรรมชาติ มุ่งพรรณนาธรรมชาติในป่าทั้งพันธุ์ไม้และสัตว์ป่าให้ความรู้เกี่ยวกับ
ธรรมชาติทำให้ได้รู้จักสัตว์และพืชนานาชนิด

สรุปบทเรียน

แล้วบันทึกผ่านฉันทลักษณ์กาพย์ห่อโคลงอันเป็นลักษณะเด่น
ของการสังเกตสื่อบันทึกสาร ผ่านภาษาที่กวีเลือกใช้คำให้มีความไพเราะ
เข้าใจง่าย สื่อความหมายได้ชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเกิดจินตภาพเห็นความสวยงาม
ของธรรมชาติ รู้คุณค่า และตระหนักถึงความสำคัญของป่าไม้และสัตว์ป่า

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ผจญจิต พิณจคุณค่า (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบกิจกรรม เรื่อง ส่องวรรณศิลป์ บรรจงจินต์คุณค่า
๒. หนังสือวรรณคดีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
๓. กระดาษ ปากกาสี

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

